

तस्य कालेन महता विश्रम्भं जग्मुरण्डजाः । समेत्य च प्रशंसन्ति मार्जारं तं विश्राम्यते ॥

पूज्यमानस्तु तैः सर्वैः पक्षिभिः पक्षिभोजनः । आत्मकार्यं कृतं मेने चर्यायाश्च कृतं फलं ॥ ४८५ ॥

अथ दीर्घस्य कालस्य तन्देशं मूषिका ययुः । ददृशुस्तस्य ते तत्र धार्मिकं व्रतचारिणं ॥

कार्येण महता युक्तं दम्भयुक्तेन भारत । तेषां मतिरियं राजन्नासीत्तत्र विनिश्चये ॥

वह्निमित्रा वयं सर्वे तेषां नो मातुलो ह्ययं । रक्षां करोतु सततं वृद्धबालस्य सर्वशः ॥

उपगम्य तु ते सर्वे विडालमिदमब्रुवन् । भवत्प्रसादादिच्छामश्चर्तुञ्चैव यथासुखं ॥

भवान्नो गतिरव्यया भवान्नः परमः सुहृत् । ते वयं सहिताः सर्वे भवन्तं शरणकृताः ॥ ४८६ ॥

भवान् धर्मपरो नित्यं भवान् धर्मं व्यवस्थितः । स नो रक्ष महाप्राज्ञ त्रिदशानिव वज्रभृत् ॥

एवमुक्तस्तु तैः सर्वैर्मूषिकैः स विश्राम्यते । प्रत्युवाच ततः सर्वान्मूषिकान्मूषिकान्तकृत् ॥

द्वयोर्योगं न पश्यामि तपसो रक्षणस्य च । अवश्यन्तु मया कार्यं वचनं भवतां हितं ॥

युष्माभिरपि कर्तव्यं वचनं मम नित्यशः । तपसाऽस्मि परिश्रान्तो दृढं नियममास्थितः ॥ ४८७ ॥

न चापि गमने शक्तिं काञ्चित् पश्यामि चिन्तयन् । सोऽस्मि नेयः सदा तात नदीकूलमितः परं ॥

तथेति ते प्रतिज्ञाय मूषिका भरतर्षभ । वृद्धबालमथो सर्वं मार्जाराय न्यवेदयन् ॥

ततः स पापो दुष्टात्मा मूषिकानथ भक्षयन् । पीवरश्च सुवर्णश्च दृढबन्धश्च जायते ॥

मूषिकाणां गणश्चात्र भृशं सञ्जीयतेऽथ सः । मार्जारो वर्द्धते चापि तेजोबलसमन्वितः ॥

ततस्ते मूषिकाः सर्वे समेत्यान्योऽन्यमब्रुवन् । मातुलो वर्द्धते नित्यं वयं क्षीयामहे भृशं ॥

ततः प्राज्ञतमः कश्चित् डिण्डिको नाम मूषिकः । अत्रवीत् वचनं राजन् मूषिकाणां महागणं ॥ ४८८ ॥

गच्छतां वो नदीतीरं सहितानां विशेषतः । पृष्ठतोऽहं गमिष्यामि सहैव मातुलेन तु ॥

साधुसाध्विति ते सर्वे पूजयाञ्चकिरे तदा । चक्रुश्चैव यथान्यायं डिण्डिकस्य वचोऽर्थवत् ॥

अविज्ञानात्ततः सोऽथ डिण्डिकं ह्युपभुक्तवान् । ततस्ते सहिताः सर्वे मन्त्रयामासुरञ्जसा ॥

तत्र वृद्धतमः कश्चित् कोकिलो नाम मूषिकः । अत्रवीद्वचनं राजन् ज्ञातिमध्ये यथातथं ॥

न मातुलो धर्मकामश्चक्षमात्रं कृता शिखा । न मूलफलभक्षस्य विष्टा भवति लोमशा ॥ ४८९ ॥

अस्य गात्राणि वर्द्धन्ते गणश्च परिहीयते । अथ सप्ताष्टदिवसात् डिण्डिकोऽपि न दृश्यते ॥

एतच्छ्रुत्वा वचः सर्वे मूषिका विप्रदुद्रुवुः । विडालोऽपि सुदुष्टात्मा जगामैव यथागतं ॥

तथा त्वमपि दुष्टात्मन् वैडालं व्रतमास्थितः । चरसि ज्ञातिषु सदा विडालो मूषिकेष्विव ॥

अन्यथा किल ते वाक्यमन्यथा कर्म दृश्यते । दर्शनार्थाय लोकस्य वेदाश्चोपशमश्च ते ॥

त्यक्त्वा ह्यत्र त्विदं राजन् चक्षधर्मं समाश्रितः । कुरु कार्याणि सर्वाणि धर्मिणोऽसि नरर्षभ ॥ ४९० ॥

बाहुवीर्येण पृथिवीं लब्ध्वा भरतसत्तम । देहि दानं द्विजातिभ्यः पितृभ्यश्च यथोचितं ॥

क्षिष्टाया वर्षपूगांश्च मातुर्मातृहिते स्थितः । प्रमार्ज्याश्रु रणे जित्वा संमानं परमावह ॥

पञ्चयामा वृता यत्नान्नास्माभिरपर्वर्जिताः । युष्मामहे कथं सङ्ख्ये कोपयेम च पाण्डवान् ॥